

IN MEMORIAM

**Profesor dr Husno Hrelja, dipl.inž.grad.
(1950. – 2014.)**

Prof. dr Husno Hrelja, dipl. inž. građevinarstva, redovni profesor Univerziteta u Sarajevu, iznenada nas je napustio 07.01.2014. godine, u 64-toj godini života. Neumorno je radio do zadnjeg dana, tako da je samo nekoliko dana pre smrti završio jednu vrlo značajnu revidentsku ekspertizu. Profesor Hrelja je bio jedan od vodećih hidrotehničkih stručnjaka, posebno u oblasti Hidrologije. Bio je višegodišnji prodekan za nastavu i dekan Građevinskog fakulteta u Sarajevu, a sve do svoje smrti, tokom 10 veoma uspešnih godina, bio je rukovodilac Odseka za hidrotehniku na tom fakultetu. Časopis "Vodoprivreda" je imao čast i privilegiju da je profesor Hrelja bio dugogodišnji vrlo agilni član Redakcijskog kolegijuma i autor članaka u našem časopisu. Autor je više knjiga i velikog broja naučnih i stručnih radova iz Hidrologije i više drugih oblasti hidrotehnike, a veoma je aktivno učestvovao u realizaciji niza velikih hidrotehničkih projekata u BiH. Preminuo je radeći do poslednjeg dana. Potpisnici ovog tužnog podsećanja upravo su u njegovim poslednjim danima intenzivno saradivali sa njim radeći na izveštajima o reviziji projekata veoma značajnih objekata kojima se planira dalji razvoj i ekološki vrlo skladno upotpunjavanje višenamenski hidrosistem Trebišnjice.

Husno Hrelja rođen 25. oktobra 1950. godine u Sopotu kod Konjica. Osnovnu školu kao i Srednju tehničku školu, građevinskog smjera, završio je u Sarajevu. Na

Hidrotehničkom odsjeku Građevinskog fakulteta u Sarajevu diplomirao je 1974. godine. Magistrirao je na Građevinskom fakultetu u Zagrebu 1981. godine, a doktorirao je 1988. godine na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, sa disertacijom iz oblasti hidrologije pod naslovom „Značaj ulazne stohastičke komponente na veličinu potrebnog akumulacionog prostora“

Radni vijek na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, započeo je 1976. godine, kada je izabran za asistenta, da bi 1989. bio biran za docenta, 1993. za vanrednog profesora, a 1998. godine za redovnog profesora. Na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, predavao je predmete: Hidrologija, Vodoprivredni sistemi, Hidrotehničke melioracije, Inženjerska hidrologija i Stohastička hidrologija.

Od 1993 do 2000 godine, obavljao je dužnost prodekana za nastavni rad. Radeći vrlo uspešno, nesebično i mudro profesor Hrelja je uspevao da se održavaju nastavni procesi na Građevinskom fakultetu u Sarajevu i u tim izuzetno teškim ratnim uslovima. I u tim veoma teškim danima domaćinski se starao o fakultetu, radeći sve što je bilo moguće učiniti za dignitet nauke, struke i visokoškolskog obrazovanja. Očigledno je da je taj njegov napor bio i zapažen i valjano ocenjen od kolektiva, tako da je 2000. godine izabran na dužnost dekana Građevinskog fakulteta u Sarajevu, koju je obavljao veoma uspešno do 2004. godine.

Profesor Husno Hrelja se bavio istraživanjima u oblasti primjenjene hidrologije i vodoprivrednih sistema. Dao je veliki doprinos uvođenju i razvoju metoda hidroloških analiza, matematskih modela za dimenzioniranje i simulaciju rada akumulacija, kao i matematskih simulacija i terenskog istraživanja procesa padavine - oticanje sa naglaskom na oticanje sa urbanih površina. Svoja naučna istraživanja je finalizovao u sedam kapitalnih, veoma zapaženih knjiga. To su: Analiza hidroloških vremenskih serija (2012), Inženjerska hidrologija (2007), Vjerovatnoća i statistika u hidrologiji (2000), Optimizacija vodoprivrednih sistema (1997), Vodoprivredni sistemi (1996), Maksimalno vjerovatne velike vode - problemi i metode (1986), i Hidrologija - zbirka riješenih zadataka (1984). Njegovo kapitalno delo – Inženjerska hidrologija, objavljeno 2007. godine, jedno je od najcelovitijih i najpodrobnijih monografskih dela iz te oblasti, i koristi se u svim zemljama na prostorima bivše SFRJ. U svim svojim knjigama, prof. Hrelja je, demonstrirajući izvanredni smisao za sintezu, uspostavio vezu između kvantitativnih i kvalitativnih karakteristika vodnog režima i funkcionalnosti i sigurnosti hidrotehničkih objekata. Naučne metode je uvek ilustrirao primerima, što njegovim knjigama daje posebno vredan značaj sa gledišta primene u praksi.

Ogroman je uticaj profesora Husne Hrelje na pedagoški rad Odsjeka za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu. Po nedvojbenoj oceni profesor Husno Hrelja je bio "čovjek škole". Ovde reč "škola" treba tretirati šire, kao čitav proces edukacije – od redovnih studija, preko posle diplomskih i doktorskih studija, preko permanentnog obrazovanja inženjera, pa sve do plasiranja najnovijih naučnih dostignuća u raznim oblastima planiranja objekata i sistema. Ovakva kvalifikacija slijedi iz činjenice da je uveo i u cjelini, na savremen način, uspostavio naučnu oblast Hidrologija i vodoprivreda na Građevinskom fakultetu u Sarajevu. Možda je i važnije to što je prof. Husno Hrelja bio istinski posvećen nastavi i što je u pedagoški proces ulagao svu svoju energiju i ljubav prema stručni, koju je sistematski razvijao kod svih svojih studenata. Izvanredno kreativan u izlaganju gradiva, uspijevao je da vrlo složene hidrološke procese i prateće matematske formulacije objasni na jednostavan, razumljiv i slikovit način. U prilog ovome govori i odluka Univerziteta u Sarajevu iz 2008. godine, koji je profesoru Hrelji dodijelio priznanje kao najuspješnijem nastavniku Građevinskog fakulteta.

Kao Rukovodilac Odsjeka za hidrotehniku veoma je uspješno rukovodio nastavom i naučno istraživačkim radom deset veoma uspješnih godina (2004-2014.). Bez sumnje, njegov rad u tom periodu ostavio je duboki trag u razvoju hidrotehničke naučne i stručne misli u BiH, tako da

je Odsjek za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu ponovo postao jedan od najrespektabilnijih hidrotehničkih naučnih, obrazovnih i stručnih centara u čitavom regionu. Zaslužan je za stasavanje naučnog kadra svih hidrotehničkih specijalnosti na Građevinskom fakultetu u Sarajevu, ali i za njihovo kasnije permanentno obrazovanje, bilo na posle diplomskim studijama, bilo kroz njegove knjige i aktivno učešće u naučnim i stručnim projektima. Uticaj profesora Husne Hrelje na struku i razvoj kadrova bio je prisutan i u radu nekadašnjeg Jugoslovenskog društva za hidrologiju, u kome je bio član predsjedništva (1986-1992), a bio je i Glavni i odgovorni urednik časopisa Vodoprivreda - Sarajevo (1998-2000). Bio je član Upravnog odbora Unije vodoprivrednih društava BiH, član Bosanske asocijacije građevinskih inženjera i član Redakcijskog kolegijuma naučnog časopisa Vodoprivreda, Beograd.

Najveće priznanje profesoru Husni Hrelji su brojne generacije odlično obrazovanih građevinskih inženjera. Posebno mu mnogo duguju generacije slušalaca postdiplomskog studija, koji su od njega mnogo naučili u nauci i stručni. U nauci je iznad svega cijenio jasnoću i istinitost, i tog načela se prof. Husno Hrelja držao cijelog svog života. Borio se za razvoj, stvaranje, građenje preko potrebnih hidrotehničkih objekata. Mi njegovi saradnici i prijatelji svjedoci smo koliko su ga sekirale i ranjavale bezočne manipulacije kojima su nerazumni ljudi i organizacije osporavali i onemogućavali građenje preko potrebnih objekata, posebno akumulacija bez kojih, svi pravi stručnjaci to dobro znaju, ne može da se opstane na ovim prostorima sa izuzetno neravnomernim vodnim režimima. Ti objekti su neophodni ne samo ljudima, već i njihovom ekološkom okruženju.

Brojne generacije inženjera hidrotehnike kojima je profesor Hrelja predavao, i iz čijih su udženika učili i tokom studija, ali koje su često koristili i kasnije tokom svog stručnog rada, pamtiće trajno svog omiljenog profesora. Pamtićemo ga trajno kao stručnjaka najvišeg ranga, čije se mišljenje, pretočeno u veoma jasne ekspertize i stručne dokumente uvek visoko uvažavalo. Svi koji su sa njim saradivali pamtiće ga po brojnim divnim stručnim i ljudskim osobinama. Bio je čovjek vrlo blage naravi, skroman, prijatnog i prijateljskog načina ophođenja sa svim ljudima koji ga okružuju. Bio je stručnjak kome smo se uvek mogli obratiti za pomoć u vezi nekog delikatnog stručnog problema, ali kome smo se mogli uvek obratiti i kao prijatelju, za savjet po bilo kom pitanju. Zato ćemo svi sa pijetetom negovati uspomenu na lik i djelo profesora Husno Hrelje.

Zoran Milašinović i Branislav Đorđević